

A MER kérdőív változásai valamint a Pmt. és Kit. ellenőrzések módszertana

2023. szeptember 7.

Mádi-Szabó Zoltán
a Minőségellenőrzési Bizottság elnöke

MER

I.

A MER kérdőív

MER Kérdőív

A kérdőív jogszabályi és a szabályozási környezete:

- **Kkt.:** a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. Törvény
- **MNKS:** Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standard a nemzetközi könyvvizsgálati és minőségellenőrzési standardok alkalmazásáról
- **ISQC1.:**1. témaszámú "Minőségellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében" című nemzetközi minőségellenőrzési standard

MER Kérdőív szerkezete

A kérdőív szerkezete nem változott: (egy-egy fejezetben a kérdések száma igen)

Kérdőív szerkezete

1. A minőségellenőrzéssel kapcsolatos szabályozási követelmények
2. Etikai követelmények és eljárások
3. Megbízások elfogadása és megtartása-emberi erőforrások
4. A megbízás végrehajtásával kapcsolatos minőségi követelmények
5. Dokumentálás
6. A belső ellenőrzési rendszer és a könyvvizsgálói munka megfelelő minőségének figyelemmel kísérése

1. A minőségellenőrzéssel kapcsolatos szabályozási követelmények

1. A minőségellenőrzéssel kapcsolatos szabályozási követelmények

Ebben a fejezetben a kérdések a szabályozás elméleti követelményeit foglalja össze:

- Úgymint: a könyvvizsgáló bemutatta-e társaságát, minősítéseit, egyéb sajátosságait.
- Esetleges hálózati tagság esetén a közös ismérveket, üzleti politikát, akár közös márkanévet illetve a szakmai erőforrásokat is ismertetnie kell.
- Működési jellemzői között a minőség elengedhetetlen követelményét ki kell hangsúlyoznia, hogy a végrehajtott munka minőségét semmilyen körülmény, akár kereskedelmi szempontok se írják felül.
- A szabályzat a könyvvizsgálói munka minden szakaszára tartalmaz dokumentációs rendszer előírást, akár maga a számítógépes szoftver adatlapjai tekintetében, akár saját készítésű munkapapírok alkalmazásával, ellenőrző listák készítésével.
- Külső szakértő, minőségellenőr bevonására vonatkozó szabályok

2. Etikai követelmények és eljárások

2. Etikai követelmények és eljárások

A kérdések az etikai követelményekre és eljárásokra irányulnak:

- A konkrét megbízások elfogadására és megtartására a könyvvizsgálónak olyan politikát és olyan eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy kellő bizonyosságot nyújtsanak számára, hogy csak olyan megbízásokat fogadjon el, amelyhez rendelkezik megfelelő képességekkel, erőforrásokkal és meg tud felelni az etikai követelményeknek is.
- A könyvvizsgálónak vezetnie kell a függetlenséghez, összeférhetetlenséghez kapcsolódó nyilvántartásait, ezeket évente aktualizálnia kell.

3. Megbízások elfogadása és megtartása- emberi erőforrások

3. Megbízások elfogadása és megtartása-emberi erőforrások

- Ügyfél elfogadás és megtartása szabályozásának megfelelően történt-e.
- A megbízástól való visszalépés szabályai szabályozásra kerülte-e, betartva a standard és az ide vonatkozó jogszabályok előírásait.

4. A megbízás végrehajtásával kapcsolatos minőségi követelmények

4. A megbízás végrehajtásával kapcsolatos minőségi követelmények

A legnagyobb változás, a kérdések között ebben a fejezetben történt.

- A kérdések közé bekerült az úgynevezett „**vétókérdés**” (4/1. kérdés).
- A belső minőségellenőrzési rendszer értékelésekor sajátos eljárás és értékelés történik akkor, ha a minőségellenőr megállapítása szerint a könyvvizsgáló szolgáltató nem megfelelően alkalmazta • a jogszabályokban, valamint a standardokban foglaltakat, és/vagy • a belső szabályzatában rögzített saját minőségbiztosítási eljárásait és módszerét a megbízás(ok) végrehajtása során.
- A vonatkozó kérdésre adott „NEM” válasz esetén a megbízás eredményének kiszámításakor az alkalmazott kérdőív igen és a nem válaszai összes darabszámának **35 %-ával** kell megnövelni a figyelembe vett kérdésszámot.
- A kérdésnél azt vizsgáljuk, hogy a könyvvizsgáló a kiválasztott megbízásánál ugyanazokat a dokumentációs papírokat, ellenőrző listákat használta-e munkája során, amelyet a szabályzata tartalmaz.
- Az áttekintő listákat alkalmazta-e az elvégzett munka során.
- A levont következtetések dokumentáltak-e és bemutatják-e végrehajtott munkát.
- Az asszisztensek bevonását a szabályzat tartalmazza-e
- Külső szakértő és független minőségellenőr munkája a szabályzatban szereplő leírások alapján történt-e.
- Hálózati tagság esetén a hálózat előírásai és követelményei betartásra kerültek-e.

4. A megbízás végrehajtásával kapcsolatos minőségi követelmények

4.1. kérdés

Megfelelően alkalmazta-e a könyvvizsgáló a jogszabályokban, valamint a standardokban foglaltakat a megbízások végrehajtása során? Alkalmazta-e a belső szabályzatában rögzített saját minőségbiztosítási eljárásait és módszerét (pl. vásárolt könyvvizsgálói szoftver vagy saját készítésű dokumentációs rendszer használatával) a végrehajtás és annak dokumentálása során a könyvvizsgálati munka minden szakaszára, úgy, mint a) megbízás elfogadása, b) a megbízó megismerése, a kockázatok felmérése c) a könyvvizsgálati munka megtervezése, a jelentős területek meghatározása, a munkaprogram összeállítása, d) az elvégzett munka dokumentálása e) a könyvvizsgálati munka dokumentumainak áttekintése, f) a következtetések levonása, a vélemény kialakítása, g) a jelentés megfogalmazása?

A kérdésre adott IGEN válasz egy pontnak számít, míg a NEM válasz esetén a megbízás eredményének kiszámításakor az igen és nem válaszok összes darabszámának 35 %-ával kell megnövelni a figyelembe vett kérdésszámot.

Míg az 1.6. kérdésnél azt vizsgáltuk, hogy szerepel-e a szabályzatában a könyvvizsgálói munka minden szintjére kiterjesztett dokumentáció, itt most azt vizsgáljuk, hogy a könyvvizsgáló a kiválasztott megbízásánál ugyanezeket a dokumentációs papírokat, ellenőrző listákat használta-e munkája során.

Ez a kérdésünk lett az úgynevezett „VÉTÓKÉRDÉS”, „NEM” válasz esetén az igen és nem válaszok összes darabszámának 35 %-ával megnöveljük a kérdésszámot és így számítjuk ki az eredményt.

5. Dokumentálás

5. Dokumentálás

Nagy hangsúlyt kapott

- az archiválás,
- a bizalmas kezelés,
- a biztonságos megőrzés, és a visszakeresés szabályozása, és ezek betartása

6. A belső ellenőrzési rendszer és könyvvizsgálói munka megfelelő minőségének figyelemmel kísérése

6. A belső ellenőrzési rendszer és a könyvvizsgálói munka megfelelő minőségének figyelemmel kísérése

- A munkával kapcsolatos visszajelzések dokumentálása
- Az ügyfelek, megbízók pontos MNKS szerinti nyilvántartása

MNKS 27. pontja:

„ A könyvvizsgáló szolgáltatónak nyilván kell tartania az egyes könyvvizsgálati ügyfelekről az alábbi adatokat:

- a) az ügyfél nevét, címét és tevékenységének helyét;
- b) könyvvizsgáló cég esetében a fő könyvvizsgáló partner nevét;
- c) a jogszabályban előírt könyvvizgálatért – ideértve a csoportkönyvvizgálatért –, valamint az egyéb szolgáltatásokért az egyes üzleti években felszámított díjakat. „

MER

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy a kérdőív megváltoztatása a gyakorlatban elvégzett munka ellenőrzését preferálja összhangban a szabályozással.

Nem elegendő a megfelelő eljárásokat tartalmazó, aktualizált szabályzat, az abban leírtakat alkalmazni is kell!

PMT

II.

Pmt. és Kit. ellenőrzések módszertana

Belső szabályzat

A 2023. évi ellenőrzés során rendelkezésre kell állniuk az alábbi szabályzatoknak, a kamarai mintaszabályzat változtatás nélkül alkalmazható:

- 2014.02.12. (2011.09.07.; 2013.10.09.)
- 2017.09.22.
- 2020.03.06.
- 2021.06.18. (hatályos 06.25-től)

Új hatályba lépés :

- Belső Szabályzat 30/A pontja): **2022. február 1-től hozzáférési lehetőség** a TTNy Afad törvény szerint tárolt adataihoz
- Belső Szabályzat 49 g.) pontja: **2022. július 1-jétől a „megbízhatatlan”** minősítésű adatszolgáltató **magas kockázatúnak** minősül (fokozott ügyfél-átvilágítás)

Az ügyfél kockázatértékelése

Az adott ügyfél **kockázati besorolásának** elvégzését a könyvvizsgáló azzal dokumentálhatja, hogy az adott ügyfél vonatkozásában rögzítésre kerül az adott kockázati kategória megnevezése.

- az adott ügyfildosszién,
- az ügyfél nyilvántartásban,
- külön kockázatértékelési adatlapon, vagy
- egyéb olyan módon,

amelyből egyértelműen megállapítható, hogy az adott ügyfél alacsony, normál vagy magas kockázati kategóriába tartozik.

Ügyfél-átvilágítás

Mikor kell elvégezni?

- az üzleti kapcsolat **létesítéskor**;
- pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén (**újra**)
- ha a korábban rögzített **ügyfél-azonosító adatok** valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban **kétség** merül fel.
- ha az ügyfél-azonosító adatokban **bekövetkezett változás kerül átvezetésre** és kockázatérzékenységi megközelítés alapján szükséges az ügyfél-átvilágítás ismételt elvégzése

Eltérésjelzés

- Az Afad tv. értelmében a szolgáltatóknak jeleznie kell, amennyiben a tényleges tulajdonosi viszonyokat érintően érdemi eltérést észlelnek az általuk ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között (Afad tv. 10-11. §).
- Az eltérésjelzést a **TTNYELT** elnevezésű formanyomtatványon kell megtenni.
- A nyomtatvány elérhető itt:
NAV PEI - Nemzeti Adó- és Vámhivatal (gov.hu).

A TTNYTELT nyomtatvány

- **Érdemi eltérés:** ha a nyilvántartásban szereplő hiba hatással van a tényleges tulajdonos azonosítására, vagy a tényleges tulajdonosi viszonyok megállapítására.
- Elsősorban a jelzést tevő hatóság vagy **szolgáltató** ítéli meg, hogy a TTNYTEL pontatlansága megfelel-e ezeknek a kritériumoknak.
- **TT index:** az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatához rendelt, annak megbízhatósági szintjét jelző, 1-10 közötti értékű mutatószám
- TT-indexe tehát a tényleges tulajdonosi adatnak van, azonban **nem függetleníthető az adatszolgáltatótól**, azaz attól a szervezettől, aminek a magánszemély a tényleges tulajdonosa.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív

2023. Július 1-jétől új kérdőív került elkészítésre.

Egyrészt a jogszabályi változások tekintetében lett kiegészítve.

Másrészt az ügyfél és tényleges tulajdonosi beazonosítások, valamint az ügyfélkapcsolatok meghatározása miatt került pontosításra és bővítésre a kérdőív.

Szerkezete:

- I. BELSŐ SZABÁLYZAT
- II. ÜGYFÉL KOCKÁZATI BESOROLÁSA
- III. ÜGYFÉL ÁTVILÁGÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK :
 - a.)Ügyfél - és képviselő természetes személy azonosítása
 - b.)Tényleges tulajdonos azonosítása
 - c.)Üzleti kapcsolat átvilágítása
- IV. Monitoring
- V. Bejelentési kötelezettség
- VI. Oktatás
- VII. Nyilvántartás
- VIII. Szűrőrendszer

Pmt.-Kit. ellenőrzés

1. sz. kérdés

1.) Eleget tett-e a szolgáltató a Pmt. és a Kit. szerinti belső szabályzat (a továbbiakban együtt: belső szabályzat) elkészítésével, átdolgozásával, valamint az előzőek jóváhagyásával/ igazolásával kapcsolatos kötelezettségeinek?

A válasz IGEN, amennyiben:

- a szolgáltató rendelkezik a régebbi és az új Pmt. és Kit. szerinti belső szabályzatokkal, és a belső szabályzat kidolgozására/átdolgozására a jogszabályokban rögzített határidőn belül került sor,

ÉS

- a szolgáltató igazolni tudja, hogy a legelső szabályzatát a területi szervezet elnökségéhez megküldte.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 2. sz. kérdése

2. Az ellenőrzés alá vont szolgáltató az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása során dokumentáltan értékelte-e az útmutatóban meghatározottak szerint irányadó kockázatértékelési szempontokat és a kockázatértékelés az ügyfél besorolását alátámasztja-e?

Az MKVK által közzétett egységes szabályzat három részből áll: az Útmutató tartalmazza a kötelezettség végrehajtásának szabályait, az 1.sz. mellékletben szerepelnek a kockázati tényezők, míg a 2.sz. melléklet maga az egységes szabályzat. Az Útmutatóban foglalt kötelezettségek végrehajtására irányul a kérdés.

A kiválasztott ügyfildosszié(k) könyvvizsgálatra vonatkozó szerződéseikhez kapcsolódóan ellenőrizni kell, hogy az Útmutató I. 1. pontja, valamint a II. 6. a)-c) pontjai szerint az adott ügyfél kockázati besorolása dokumentáltan megtörtént-e, vagyis az adott ügyfél vonatkozásában rendelkezésre áll, hogy

- az alacsony, normál vagy magas kockázati kategóriába tartozik az üzleti kapcsolat létesítésekor, és
- a szolgáltató az Útmutató II. 6. a)-c) pontjában foglaltakat megvizsgálta (indoklás szükséges minden kockázati besorolás mellé)

Pmt.-Kit. ellenőrzés

A kérdőív 2. kérdésének értékelése

- A válasz **IGEN**, amennyiben • az ellenőrzés során akár az adott ügyfildossziéból, akár az ügyfél nyilvántartásból, akár külön kockázatértékelési adatlapból, vagy bármilyen más módon elkészített és rögzített dokumentumból megállapítható, hogy a kiválasztott ügyfél/ügyfelek kockázati besorolása megtörtént, **ÉS**
- a kockázati besorolást alátámasztó kockázat-értékelés dokumentáltan a rendelkezésre áll.
- A válasz **NEM**, amennyiben a fenti feltételek **BÁRMELYIKE** nem teljesül.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 3. kérdés

3. Rögzítésre került-e a Pmt. 7.§. (2) a) és b) bekezdése szerinti összes adat?

- Attól függően, hogy régi vagy új ügyfélkapcsolatról van szó, vizsgálni kell az ügyféllel való első szerződéskötést megelőző azonosítási/ átvilágítási követelmények teljesítését, és ha a kapcsolat még fennáll(t), az új követelményeknek való megfelelést is el kellett végezni.
- Ennél a kérdésnél az **ügyfél és képviselő természetes személy azonosítása** kell, hogy megtörténjen.
- A válasz **IGEN**, ha megtörtént

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 4. sz. kérdés

4.) Rendelkezésre állnak-e az okirat másolatok vagy a közhiteles nyilvántartásból történt adatlekérdezés eredménye a Pmt. 7. § (8) szerint VAGY rögzítésre került-e, hogy az ellenőrzés a Pmt. 7. § (3a) szerint került mellőzésre?

A szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az alábbi okiratok bemutatását köteles megkövetelni, vagy jogosult közhiteles nyilvántartásból adatlekérdezést végezni:

a) természetes személy

aa) **magyar állampolgár** esetében a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványát és lakcímet igazoló hatósági igazolványát, ez utóbbit abban az esetben, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található,

ab) **külföldi állampolgár** esetében úti okmányát vagy személyazonosító igazolványát, feltéve, hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít, tartózkodási jogot igazoló okmányát vagy tartózkodásra jogosító okmányát, magyarországi lakcímet igazoló hatósági igazolványát, amennyiben lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található;

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 5. sz. kérdés

(TÉNYLEGES TULAJDONOSRA VONATKOZÓ KÉRDÉSEK)

5.) Rögzítésre került-e a Pmt. 9. § (1) bekezdése szerinti összes adat?

A tényleges tulajdonosok azonosítása kell, hogy megtörténjen.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

A tényleges tulajdonos fogalma 3 §. 38.

- az a természetes személy, aki jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben **közvetlenül vagy** - a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. § (4) bekezdésében meghatározott módon - **közvetve a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékával** rendelkezik, vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet felett, ha a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak,
- az a természetes személy, aki jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben - a Ptk. 8:2. § (2) bekezdésében meghatározott - **meghatározó befolyással** rendelkezik,
- az a természetes személy, akinek megbízásából valamely ügyletet végrehajtanak, vagy aki egyéb módon tényleges **irányítást, ellenőrzést** gyakorol a természetes személy ügyfél tevékenysége felett.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Fogalomponosítás alapítványok esetében

Alapítványok esetében az a természetes személy,

- aki az alapítvány vagyona legalább huszonöt százalékának a kedvezményezettje, ha a leendő kedvezményezetteket már meghatározták,
 - akinek érdekében az alapítványt létrehozták, illetve működtetik, ha a kedvezményezetteket még nem határozták meg,
- aki tagja az alapítvány kezelő szervének, vagy meghatározó befolyást gyakorol az alapítvány vagyonának legalább huszonöt százaléka felett, vagy
- a da)-dc) alpontban meghatározott természetes személy hiányában aki az alapítvány képviselőjében eljár,

Pmt.-Kit. ellenőrzés

A 5. kérdésre adott válasz értékelése

A válasz **IGEN**, amennyiben a kiválasztott ügyfelek esetében rendelkezésre állnak:

- a megfelelő adattartalommal rendelkező és aláírt azonosítási adatlapok mind az ügyfél, mind a tényleges tulajdonos, mind pedig az üzleti kapcsolat vonatkozásában,
- a Pmt. által előírt tartalmú nyilatkozatok,

A válasz **NEM**, amennyiben a fenti feltételek **BÁRMELYIKE** nem teljesül.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 6. kérdés/ Kérdőív 7. kérdés

6.)Rendelkezésre áll-e a kiemelt közszereplői nyilatkozat?/

7.)Amennyiben kiemelt közszereplő vagy annak közeli hozzátartozója a tényleges tulajdonos, akkor rögzítésre került-e, hogy a Pmt. 4.§ (2) bekezdés mely pontja szerinti közszereplő?

Itt a tényleges tulajdonos azonosításához kapcsolódó két kérdés, a tényleges tulajdonos közszereplő-e a törvény vonatkozásában:

- 4. § (1) E törvény alkalmazásában kiemelt közszereplő az a természetes személy, aki fontos közfeladatot lát el, vagy az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzését megelőzően legalább egy éven belül fontos közfeladatot látott el.
- 4. § (2) Államfő- miniszterek – államtitkárok - országgyűlési képviselő - politikai párt tisztségviselője – nagykövet - többségű állami tulajdonosi vállalatok vezetői- stb. ----- a teljesség igénye nélkül

Amennyiben a nyilatkozat alapján a tényleges tulajdonos nem kiemelt közszereplő, akkor a válasz N/É

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 8. sz. kérdés

8.) Megtörtént-e a személyazonosság igazoló ellenőrzése bemutatott okirat vagy nyilvántartás alapján?

Még mindig a tényleges tulajdonosokról beszélünk:

Tényleges tulajdonos személyazonossága okirat bemutatással vagy nyilvántartásból való lekérdezéssel ellenőrizhető.

A Pmt. nem teszi lehető a tényleges tulajdonos személy azonosító okmányának másolását.

Jelen esetben azt kell rögzíteni, hogy mikor történt az okirat ellenőrzése, és amennyiben okmány bemutatása alapján, akkor annak tényét is szükséges rögzíteni, hogy milyen okmány került bemutatásra (pl. útlevél).

Az okmány egyéb adata nem rögzíthető (pl. útlevél szám nem rögzíthető)"

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 9. sz. kérdés

9.) Amennyiben a tényleges tulajdonos kiléte vonatkozásában kétség merült fel, ennek ténye és az ennek okán elvégzett további azonosítás intézkedések nyomon követhetők-e?

A szolgáltatónak kétséget kizáró módon meg kell győződnie a tényleges tulajdonosi összetételről. Nem lehet nem feltárni a tényleges tulajdonosi szerkezetet és törekedni kell, hogy az elvárhatóság szintjén biztosnak kell lenni a tényleges tulajdonosi összetételben.

Mit tehet a szolgáltató:

- a) a szolgáltató az ügyfelet a tényleges tulajdonosra vonatkozó ismételt írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel;
- b) a szolgáltató ellenőrzi a tényleges tulajdonos személyazonosságát jogszabály alapján nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban vagy más olyan nyilvántartásban, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 10. sz. kérdés

10.) Rögzítésre kerültek-e a Pmt. 10 § (1) bekezdése szerinti adatok az **üzleti kapcsolat** vonatkozásában?"

10. § (1) A szolgáltató a 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetben az **üzleti kapcsolatra vonatkozóan** az alábbi adatokat köteles rögzíteni:

- a) a szerződés típusát, tárgyát és időtartamát,
- b) az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása érdekében azt, hogy az ügyfél kockázati szintje átlagos, magas vagy alacsony,
- c) a teljesítés körülményeit (hely, idő, mód),
- d) információt az üzleti kapcsolat céljáról és tervezett jellegéről.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 11. sz. kérdése

11. Eleget tett-e az ellenőrzés alá vont szolgáltató a belső szabályzatban előírtak szerint az üzleti kapcsolatok vonatkozásában előírt monitoring kötelezettségének?

- Az üzleti kapcsolatot a könyvvizsgáló - a tevékenységére irányadó jogszabályi előírásoknak megfelelően - köteles folyamatosan figyelemmel kísérni annak megállapítása érdekében, hogy az adott ügyfél adatai összhangban állnak a könyvvizsgálónak az ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésre álló adataival.
- A Pmt. 11. § (1) bekezdés (1) bekezdése a módosítással kiegészítésre került, mivel az üzleti kapcsolatok folyamatos figyelemmel kísérése nem csak a tárolt adatok naprakészségének biztosítása a célja, hanem az, hogy a kiszűrt szokatlan ügyletek a pénzügyi információs egység részére továbbításra kerüljenek.

Szokatlan ügyletek fogalmának pontosítása •

Az adatok naprakészen tartásán túl, a könyvvizsgáló a szakma szabályai – így különösen az ISA 240., 250., 300., 330., 500. és 505. témaszámú standard előírásai – alapján köteles folyamatosan figyelemmel kísérni az üzleti kapcsolatot minden esetben, és különös figyelmet fordítani ennek során minden összetett és szokatlan ügyletre, pénzügyi műveletre. •

Kiegészült és pontosításra került azon feltételek listája, amelyek fennállása esetén ez figyelem különösen indokolt:

- szokatlanul nagy értékű, illetve
- szokatlan ügylettípusban végrehajtott; vagy
- gazdasági, vagy jogszerű cél nélküli ügyletek és pénzügyi műveletek.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 12. sz. kérdése

12.)Amennyiben van magas kockázatú ügyfél, ott kimutatható-e a monitoring kötelezettség évente történő teljesítése? (Amennyiben nincs, vagy nem áll fenn az üzleti kapcsolat több mint egy éve, akkor N/A a válasz).

Az Afad. tv. rendelkezései értelmében „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatót a könyvvizsgáló szolgáltató a Pmt. 10. § (1) bekezdés b) pontja alapján magas kockázatúnak tekinti, és végrehajtja a Pmt. 16. §-a szerinti magas kockázati szintnek megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedéseket.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 13. sz. kérdése

13.) Tartalmazza-e a könyvvizsgálatra vonatkozó szerződés vagy külön okirat az ügyfél adatváltozás-bejelentési kötelezettségére történő szolgáltatói figyelemfelhívást?

- A könyvvizsgálatra vonatkozó szerződés(ek) ellenőrzését elsődlegesen a megbízások ellenőrzésére kiválasztott ügyfildossziék alapján kell elvégezni.
- Már a 2017. június 26-án hatályba lépett Pmt. is kötelezettségként írja elő a szolgáltatók számára, hogy ügyfeleik figyelmét írásban hívják fel adatváltozás-bejelentési kötelezettségükre.
- Az erre vonatkozó figyelmeztetés történhet az ügyféllel kötött szerződésben, vagy egyéb olyan okiratban, amelyet az ügyfél, annak megismerését tanúsítva, aláírásával lát el.
- A kamara honlapjáról letölthető könyvvizsgálói szerződésminta tartalmazza a Pmt. ezen előírását.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 14. sz. kérdése

14.) Az ellenőrzés adatai alapján megállapítható-e a szolgáltató részéről a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmaradása?

- A bejelentési kötelezettségre okot adó körülmények fennállását, a bejelentési kötelezettség teljesítését elsődlegesen azon könyvvizsgálati megbízatások vonatkozásában kell vizsgálni, melynek kapcsán a korábbi kamarai minőségellenőrzés során az ISA 240. témaszámú „a könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál” megnevezésű könyvvizsgálati standardra irányuló kérdésekre nemleges válasz született.

A kérdésre adott válasz értékelése

Jelen kérdés esetében a NEM válasz minősül a pozitív válasznak. •

- A válasz NEM, amennyiben az adott megbízás vonatkozásában az ellenőrzés adatai alapján nem állapítható meg a szolgáltató részéről a Pmt. és/vagy a Kit. szerinti bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása (vagyis szolgáltató nem követett el mulasztást). •
- A válasz IGEN, amennyiben az ellenőrzés adatai alapján szolgáltató az adott ügyfél esetében a Pmt. és/vagy a Kit. szerinti bejelentési kötelezettségének teljesítését elmulasztotta (a minőségellenőr szerint olyan körülmény áll fenn, amelynek alapján a szolgáltatónak a Pmt. és/vagy a Kit. szerint bejelentést kellett volna tennie, de azt elmulasztotta)

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 15. sz. kérdése

15.) Megtörtént-e azon személy kijelölése, valamint bejelentése, akinek feladata a bejelentések továbbítása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére és a kijelölés megfelel-e az előírásoknak?

- Kapcsolattartó kijelölése: a Pmt. 31. § (1)-(2) bekezdése alapján a szolgáltató köteles kijelölni egy vagy több személyt, aki a szolgáltató vezetőjétől, foglalkoztatottjától és segítő családtagjától érkező bejelentést a pénzügyi információs egységnek haladéktalanul továbbítja.
- A kapcsolattartó – úgynevezett „kijelölt személy” – adatairól az érintett szolgáltatók kötelesek tájékoztatni a NAV-ot
- Az erre szolgáló a VPOP_KSZ17 elnevezésű nyomtatvány – ami tartalmazza a szolgáltató, valamint a kijelölt személy adatait – a NAV honlapján, az alábbi útvonalon érhető el:
http://nav.gov.hu/magyar_oldalak/nav/letoltesek/nyomtatvan_ykitolto_programok

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 16. sz. kérdése

16.). Megtörtént-e a Pmt. szerint azon vezető kijelölése aki a Pmtből eredő kötelezettségeknek a szolgáltató foglalkoztatottja általi végrehajtásáért felelősséggel tartozik?

- A szolgáltató köteles kijelölni – a szervezet sajátosságaitól, különösen annak méretétől és a vezetői szintek számától függően – egy vagy több, a belső szabályzatában meghatározott vezetőt, aki a Pmt.-ből eredő kötelezettségeknek a szolgáltató foglalkoztatottja általi végrehajtásáért felelősséggel tartozik.
- Ez a kijelölés történhet munkaszerződésben, munkaköri leírásban vagy bármilyen más, olyan írásos dokumentumban, amelyet ezen személy részére igazolhatóan átadtak.
- A **válasz IGEN**, amennyiben a Pmt. 63. § (5) bekezdése szerinti vezető kijelölése írásban megtörtént.
- A **válasz NEM**, amennyiben a fenti feltétel nem teljesül.
- **Egyedül dolgozó, és alkalmazottat nem foglalkoztató könyvvizsgáló esetén a válasz N/E.**

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 17. sz. kérdése

17.)Megtörtént-e az alkalmazottak tájékoztatása/oktatása a Pmt és Kit. törvények és a belső szabályzat adta köteleességek illetve felelősség vonatkozásában? Alátámasztja-e ennek tényét dokumentáció? Tartalmazza-e a legutóbbi jogszabályváltozásról és/vagy kamarai előírások, szabályzatváltozásokról szóló tájékoztatást az oktatási anyag?

- A szolgáltatónak biztosítania kell, hogy a könyvvizsgálói tevékenység ellátásában részt vevők a pénzmosást lehetővé tevő, illetőleg megvalósító gazdasági eseményeket felismerjék, adott körülmények esetén a Pmtnek megfelelően tudjanak eljárni.
- A könyvvizsgáló ezen kötelezettsége biztosítása céljából köteles a könyvvizsgálói tevékenység ellátásában részt vevők részére speciális képzési programok szervezéséről gondoskodni.
- Ennek felelőse a könyvvizsgálónál az előzőek szerinti kijelölt vezető.
- Megoldható külső oktatással is, ilyen lehet mindenekelőtt a kamara által szervezett, a kötelező szakmai továbbképzés

Fontos, hogy a jogszabályváltozásokat is le kell oktatni folyamatosan és ezt a tényt is ugyanúgy dokumentálni kell

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 18. sz. kérdése

18.) Megfelel-e a szolgáltató nyilvántartása a Pmt 57.§ -ban rögzítetteknek?

- A szolgáltató köteles visszakereshető és ellenőrizhető módon nyilvántartást vezetni az ügyfél-átvilágítás során birtokába jutott adatokról, okiratokról, valamint azok másolatáról; a bejelentésről; a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresése alapján nyújtott adatszolgáltatások teljesítését igazoló iratokról.
- A szolgáltatónak biztosítania kell, hogy az elektronikusan, illetve a papír alapon őrzött adatokhoz jogosulatlan személy ne férhessen hozzá.
- A szolgáltató az adatokat, okiratokat, illetve azok másolatát a megőrzési határidőt (8/10 év) követően haladéktalanul köteles nyilvántartásából törölni, illetve megsemmisíteni.

Előírások a szolgáltató nyilvántartásával szemben

- A szolgáltató köteles rögzíteni az elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedéseket (beleértve a nyilatkozatokat is), valamint az arra vonatkozó információt is, ha ezen intézkedéseket nem tudta végrehajtani.
- A szolgáltató köteles ellenőrizni nyilatkozatban foglaltak valóságtartalmát a rendelkezésére álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban, valamint köteles nyilvántartást vezetni az ellenőrzés érdekében megtett intézkedésekről.
- Az ügyfél nyilatkoztatása mellőzhető, ha a szolgáltató a Pmt.-ben meghatározott adatokat a részére bemutatott okiratok, valamint a nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartások vagy olyan nyilvántartások alapján rögzíti, amelyeknek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.
- A szolgáltató köteles nyilvántartásában az arra vonatkozó információt is rögzíteni, hogy a törvényben meghatározott adatok rögzítésére az ügyfél nyilatkoztatása mellőzésével került sor.

Pmt.-Kit. ellenőrzés

Kérdőív 19. sz. Kérdése

19.) Működtet-e a szolgáltató a Kit-ben, valamint a kamarai útmutatóban meghatározottak szerinti megfelelő szűrőrendszert a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktusok, illetve ENSZ BT határozatok végrehajtása érdekében?

- A könyvvizsgálónak a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedéseket elrendelő uniós jogi aktusok és ENSZ BT határozatok haladéktalan és teljes körű végrehajtása érdekében az általa rögzített teljes ügyfélállomány személyes adatait össze kell vetnie az uniós jogi aktusokban és az ENSZ BT határozataiban szereplő személyek adataival az üzleti kapcsolat létesítésekor.
- A kamarai Útmutató V. fejezete szerint a könyvvizsgáló olyan szűrőrendszert működtet, amely biztosítani képes a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedéseket elrendelő uniós jogi aktusok és ENSZ BT határozatok haladéktalan és teljes körű végrehajtását.

Kamarai segítségnyújtás:

A bejelentkezéshez a kamarai tagszámot és a kamaránál megadott e-mail címet kell beírni, ezek alapján történik a belépés.

A lekérdezésnek két módja van:

- Excelből előállítható csv fájl feltöltése
- keresett nevek beírása kézzel, vagy bemásolása

A szűrés eredményeként pdf file keletkezik, amelyben először kerülnek felsorolásra azok, akik szerepeltek a listán a keresettek közül, majd azok, akik nem.

A szűrések végrehajtását a könyvvizsgálónak írásban rögzítenie kell és a dokumentumokat visszakereshető módon a szűréstől számított **8 évig köteles megőrizni**, valamint azokat a felügyeleti ellenőrzés során bemutatni.

Köszönöm szépen a figyelmet!